

Protestantse gemeente Leidsche Rijn

Overdenking zondag 17 mei 2020

Lezingen uit Psalm 142 en Johannes 16:16-24

Marije Karreman

Niemand komt zonder kleerscheuren het leven door.

In Psalm 142 lezen we hoe iemand roept en smeekt, en zijn klacht richt tot God. Deze mens richt zich tot God vanuit een moeilijke, kwetsbare situatie. ‘Bijna verlies ik de moed: en U weet hoe en waarom.’ (Willibrordvertaling, 1995) Het ergste is dat er niemand is die zich om hem bekommert. Er is eenzaamheid, er is geen begrip of belangstelling, we horen hem zeggen: niemand is bezorgd om mij. En toch zie je dat de klacht langzaam verandert in een gebed tot God. Zo werkt het vaak in de Psalmen. Als de dichter zichzelf hoort zuchten en klagen tot God, dan komen op een gegeven moment de herinneringen naar boven aan betere tijden, of de verhalen die van oudsher werden verteld, of het vertrouwen dat er is – ondanks alles. En dan klinkt: ‘U bent mijn toevlucht- degene naar wie ik toevlucht, u bent mijn schuilplaats – ik schuil bij u.’ En het gebed vervolgt met een roep om bevrijding, om verlossing, en een belofte: dan zal ik tot uw zingen – samen met de mensen die er getuige van zijn.

Niemand komt zonder kleerscheuren het leven door. Lukt het u, lukt het jou om ook op die momenten je hart uit te storten bij God, of bij een ander? Om te bidden? Deze Psalm wil je helpen om dat te doen, om je dit bidden eigen te maken.

Misschien kun je eenvoudigweg de woorden meelesen, er je eigen gedachten aan toevoegen en er zo je eigen gebed van maken. Huub Oosterhuis bewerkte de Psalmen, en maakte ook deze Psalm zich eigen.

Ik lees ‘m voor. (Psalm 142 uit: 150 Psalmen *vrij*.)

Mocht je zelf willen proberen je deze Psalm eigen te maken.

Pak dan pen en papier erbij. Probeer deze vragen te beantwoorden:

Als eerste: Waarom maak ik me zorgen? Schrijf dat eens op of bedenk het voor jezelf.

.....

En als tweede: Hoe gaat mijn omgeving hier mee om? En, wat mis ik of waar verlang ik naar?

.....

En als derde: Wat is mijn gebed, als ik me tot God richt?

.....

En, tenslotte, breng het jezelf in herinnering: Hoe wil God er, juist nu, voor me zijn?

.....

En dan staan we stil bij Johannes 16:16-24 Jezus hoort zijn leerlingen praten. En ook zij zijn bezorgd. Ze begrijpen niet wat hij bedoelt. Hij haakt aan bij hun gesprek en gaat in op hun bezorgdheid. ‘Proberen jullie te begrijpen wat ik bedoelde met ‘nog een korte tijd en jullie zien me niet meer, maar kort daarna zien jullie me terug?’

En daarna zegt Hij: 'Je zult huilen en weklagen, je zult bedroefd zijn. Maar je verdriet zal in vreugde veranderen!' Het is alsof hier al wordt gerefereerd aan de tijd tussen Pasen en Pinksteren. Ze zullen Jezus niet zien en in verwarring zijn. Maar uiteindelijk zal Jezus op een nieuwe manier bij hen zijn – en dat maakt dat hun verdriet in vreugde zal veranderen. 'Ik zal jullie terugzien,' drukt hij hen op het hart, 'en dan zul je blij zijn en niemand zal je je vreugde afnemen.'

In de Hoefmail en in de aankondiging refereerde ik er al even aan, hoe bijzonder ik het vind dat dit soort gesprekken opgenomen zijn in dit eeuwenoude geloofsboek, de Bijbel. Die ogenschijnlijk kleine maar betekenisvolle gesprekken: over het onbegrip van Jezus' leerlingen – wat bedoelt u nu? -, over zorgen en verdriet, en de reactie van Jezus daarop – vol begrip, een reactie waarmee hij erkent dat het er is, en dat het er mag zijn. En tegelijkertijd wil Jezus hoop bieden, en perspectief. Want hij belooft nabij te blijven, zij het op een nieuwe manier. Als ik zo'n gesprek lees realiseer ik me opnieuw: onze zorgen en verlangens, de kleerscheuren die we oplopen in dit leven, onze angsten, ze zijn er, en ze worden erkend. Ze worden gezien en serieus genomen.

Dus, zou ik je willen aanmoedigen, en ik moedig daarbij ook mezelf aan, lucht je hart, zoals de psalmdichters doen, spreek je uit, zoals we de leerlingen zien doen, waarna Jezus ze te woord staat en bemoedigt. Stort je hart uit op jouw manier – zoals mensen dat de eeuwen door hebben gedaan. Doe dat bij mensen, en doe dat bij God.

En vertrouw erop dat God je nabij is.
Daar zullen we ook van zingen: Lied 900 Nada te turbe.